

Sygn. akt VI Ka 715/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Jacek Matusik

Sędziowie: SSO Aleksandra Mazurek (spr.)

SSR del. Anna Bojarczuk

Protokolant protokolant sądowy Aneta Kniaziuk

przy udziale Prokuratora Zuzanny Cupryk

po rozpoznaniu dnia 18 stycznia 2016 r.

sprawy M. R. syna M. i M. ur. (...) w W. oskarżonego o przestępstwo z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wołominie

z dnia 15 stycznia 2014 r. sygn. akt V K 134/12

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Wołominie do ponownego rozpoznania.

SSO Jacek Matusik SSO Aleksandra Mazurek SSR del. Anna Bojarczuk

Sygn. akt VI Ka 715/15

UZASADNIENIE

M. R. został oskarżony o to, że w okresie od 2 lutego 2007 roku do 28 lutego 2007 roku w M. województwa (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru przywłaszczył sobie powierzone mu pieniądze w łącznej kwocie 16.063,58 zł na szkodę J. G. (1) w taki sposób, że będąc zatrudnionym jako kierowca w firmie (...) w M., świadczącej usługi przewozu na rzecz firmy (...) polegające na dostarczaniu zamówionego towaru klientom tej firmy, dostarczył towary za które pobierał pieniądze łącznie w wymienionej kwocie, lecz pieniędzy tych nie dostarczył do (...) ani nie przekazał J. G. (1), lecz zachował dla siebie, czym działał na szkodę J. G. (1), który wyrównał cały powstały w ten sposób niedobór wpłacając firmie (...) całą należną kwotę tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w Wołominie wyrokiem zaocznym z dnia 15 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. akt V K 134/12 oskarżonego M. R. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. skazał go opierając wymiar kary na podstawie art. 284 § 2 k.k. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt. 1 k.k., art. 72 § 2 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 (trzech) lat tytułem próby i zobowiązał do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez uiszczenie na rzecz J. G. (1) kwoty 16.063,58 zł (szesnaście tysięcy sześćdziesiąt trzy złote 58/100 grosze) w terminie 6 (sześciu) miesięcy od uprawomocnienia się wyroku. Na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 pkt.

z ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) w tym kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) tytułem opłaty.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego. Na podstawie art. 425 k.p.k., art. 427 § 1 kpk, art. 428 § 1 kpk, art. 438 pkt. 2 i 3 kpk zaskarżył go w całości. Obrońca zarzucił:

1. obrazę przepisu art. 6 kpk tj. prawa do obrony oskarżonego poprzez przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność oskarżonego skutkującej wydaniem wyroku zaocznego a następnie bezpodstawne odrzucenie sprzeciwu od wyroku zaocznego pomimo usprawiedliwienia nieobecności M., R.;
2. naruszenie przepisu art. 7 kpk poprzez wydanie przedmiotowego orzeczenia bez przeprowadzenia wszystkich dowodów oraz w oparciu o przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegającej na jednostronnej ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego;
3. obrazę przepisu art. 410 kpk zgodnie z którym podstawę wyroku stanowi całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej podczas gdy w przedmiotowej sprawie podstawę wyroku stanowiły wyłącznie dowody obciążające M. R. w szczególności zeznania Pokrzywdzonego J. G. (1);
4. naruszenie przepisu art. 9 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 167 kpk poprzez zaniechanie dokonania czynności zmierzających do ustalenia czy został popełniony czyn zabroniony, w szczególności nieprzeprowadzenie z urzędu dowodu z dokumentu prywatnego tj. umowy o pracę celem ustalenia czy w czasookresie objętym zarzutem istniał pomiędzy stronami stosunek pracy na podstawie którego miało dojść do rzekomego popełnienia przestępstwa przez M. R. podczas gdy ustawa nakłada na Sąd obowiązek wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy w tym okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego;
5. obrazę przepisu art. 5 § 1 kpk tj. zasady domniemania niewinności poprzez wydanie przedmiotowego wyroku pomimo, że wina nie została dostatecznie udowodniona.

Nadto zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia a polegający na uznaniu, iż w czasookresie objętym zarzutem tj. od 2 lutego do 28 lutego 2007 r. Oskarżony M. R. był zatrudniony na stanowisku kierowcy w firmie (...) z siedzibą w M. podczas gdy z okoliczności sprawy nie wynika, aby mój mandant był zatrudniony w firmie należącej do pokrzywdzonego J. G. (1).

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie M. R. od stawianego zarzutu ewentualnie z ostrożności procesowej o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja obrońcy jest zasadna jedynie w części, w jakiej obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Kontrola instancyjna zaskarżonego orzeczenia wykazała, iż Sąd Rejonowy z naruszeniem art. 366 §1 k.p.k. nie wyjaśnił na rozprawie wszystkich istotnych okoliczności sprawy w taki sposób, aby można było uznać, że wina oskarżonego M. R. w zakresie przypisanemu mu wyrokiem Sądu Rejonowego czynu jest bezsporna.

Odnosząc się do argumentów podniesionych w apelacji stwierdzić należy, że kwestia możliwości prowadzenia rozprawy pod nieobecność oskarżonego i jego obrońcy oraz nieuwzględnienia sprzeciwu od wyroku zaocznego została już prawomocnie rozstrzygnięta postanowieniem Sądu Rejonowego w Wołominie z dnia 4 kwietnia 2014 r., które zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 19 lutego 2015 r. i na obecnym etapie brak podstaw do ponownego badania tej kwestii.

W ocenie sądu odwoławczego, wbrew stanowisku obrońcy, dla rozstrzygnięcia sprawy nie ma znaczenia, czy w okresie wskazanym w opisie zarzucanego oskarżonemu czynu, M. R. był faktycznie zatrudniony w firmie pokrzywdzonego na

podstawie umowy o pracę, czy też pracował bez umowy i formalnego zarejestrowania w ZUS jako pracownik J. G. (2). Istotne dla wypełnienia znamion przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. jest ustalenie, czy oskarżony w ramach zleconych mu przez pokrzywdzonego czynności wszedł w posiadanie pieniędzy, które zostały mu powierzone przez klientów firmy (...) i które winien był zwrócić do kasy firmy (...).

Analizując pozostałe zarzuty apelacji stwierdzić należy, że w toku postępowania przygotowawczego nie zgromadzono faktur wystawionych przez firmę (...) za towary dostarczone przez oskarżonego klientom tej firmy, za które mieli oni zapłacić oskarżonemu gotówką, którą sobie przywłaszczył. W aktach sprawy znajduje się na karcie 7 jedynie kopia odręcznego zestawienia, z którego można się domyślać, że obejmuje ono wszystkie towary dostarczone w lutym 2007 r. klientom firmy (...) przez oskarżonego. W zestawieniu tym zakreślono żółtym flamastrem nieopłacone faktury, nie wiadomo jednak kto i kiedy sporządził to zestawienie. Prowadzący postępowanie przygotowawcze nie zażądał kopii tych faktur i nie przesłuchał nabywców towarów na okoliczność tego w jaki sposób zapłacili za dostarczony im towar, tylko zwrócił się do pokrzywdzonego o nadesłanie listy klientów (...) obsługiwanych przez oskarżonego. W oparciu o tę listę (k. 22-23) zostali przesłuchani świadkowie- klienci firmy (...) obsługiwani przez przedstawiciela firmy (...) w lutym 2007r. Sąd poprzestał na ujawnieniu zeznań tych świadków bez odczytywania i zaliczył je do materiału dowodowego uznając, że bezpośrednie ich przesłuchiwanie nie jest niezbędne. Z treści zeznań tych osób nie wynikają żadne istotne dla biegu sprawy okoliczności. Na ogół zeznawali oni, że faktycznie był im dostarczany towar z firmy (...), za który płacili kierowcy, bądź też rozliczali się bezgotówkowo- poprzez dokonanie przelewu, zaś za dostarczony im towar mieli otrzymywać faktury wystawione przez firmę (...). Świadkom tym nie okazano żadnych faktur w celu precyzyjnego ustalenia w jakiej formie zapłacili za towar wskazany w danej fakturze. W związku z tym brak jest dowodów potwierdzających, że oskarżony faktycznie pobierał gotówkę od klientów firmy (...) za dostarczone im towary, a następnie nie wpłacił tych pieniędzy do kasy (...).

Dokonując zaś ustaleń faktycznych w zakresie wysokości przywłaszczonej kwoty pieniędzy sąd I instancji oparł się tylko i wyłącznie na zeznaniach pokrzywdzonego oraz przedłożonej przez niego dokumentacji w postaci kopii odręcznych notatek, w których opisane zostały poszczególne faktury oraz ich kwota wraz z adnotacją, czy zostały opłacone (k. 7). Nie sposób jednak na tej podstawie bezspornie uznać, że kwoty pieniędzy z nieopłaconych faktur faktycznie zostały przywłaszczone przez oskarżonego. Nie wiadomo kto sporządził to zestawienie i w oparciu o jakie dokumenty. Brak jest podstaw do przyjęcia, że w tym zakresie wystarczające są zeznania J. G. (1)- pracodawcy oskarżonego, bowiem jest to właściciel firmy (...), która zajmowała się tylko świadczeniem usług transportowych na rzecz firmy (...). Z jego zeznań wynika tylko to, że firma (...) poinformowała go, iż zatrudniony przez niego kierowca M. R. przywłaszczył sobie pieniądze pobierane od klientów za dostarczony im towar i w związku z tym firma (...) została obciążona kwotą ok. 15 tysięcy złotych, którą J. G. (2) zapłacił (...), gdyż od tego uzależnione było kontynuowanie przez niego współpracy z firmą (...). Treść tych zeznań nie wskazuje, aby J. G. (2) mógł samodzielnie ustalić wartość szkody, gdyż nie dysponował żadnymi dokumentami finansowymi i w swoich zeznaniach oparł się jedynie na twierdzeniach firmy (...). Na marginesie należy zwrócić uwagę, że zestawienie z karty 7 wskazuje, że łączna wartość szkody wynosi 13063,58 złotych, a nie jak to zostało wskazane w akcie oskarżenia oraz w wyroku 16063,58 złotych.

Sąd Okręgowy zwrócił się do firmy (...) o udzielenie informacji, czy w posiadaniu firmy znajdują się faktury ze stycznia i lutego 2007r. na towary dostarczane klientom tej firmy przez spółkę (...), które nie zostały opłacone mimo, iż towar został dostarczony zamawiającemu przez kierowcę M. R. zatrudnionego w firmie (...). W odpowiedzi na zapytanie sądu firma (...) poinformowała, że wprawdzie w archiwum firmy brak jest dokumentów z 2007r., lecz po otrzymaniu numerów tych dokumentów będzie możliwe dodrukowanie duplikatów faktur (k. 309).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy uznał za konieczne przeprowadzenie na nowo postępowania dowodowego w całości, uchylił wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Sąd I Instancji zwrócił się do firmy (...) o duplikaty faktur ze stycznia i lutego 2007r., które zgodnie z zestawieniem z k. 7 nie zostały opłacone. Następnie treść tychże faktur skonfrontuje z zeznaniami osób, którym towar miał być dostarczony przez oskarżonego. Wówczas możliwe będzie ustalenie, czy osoby te rzeczywiście dokonały zapłaty za dostarczony im towar do rąk oskarżonego.

SSO Jacek Matusik SSO Aleksandra Mazurek SSR del. Anna Bojarczuk